

СТАНОВИЩЕ

от: доц. д-р Симеон Асенов, УНСС, ПН 3.3. Политически науки, член на научно жури определено със заповед на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски”,

относно: конкурс за заемане на академичната длъжност “доцент” по 3.3. Политически науки (Политология – Политически партии и партийни системи) в СУ „Св. Кл. Охридски”.

1. Информация за конкурса и кандидатите

Конкурсът е обявен в Държавен вестник бр.32/16.04.2021 г. за нуждите на катедра „Политология“, Философски факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“. Процедурата по обявяване на конкурса е спазена и отговаря на изискванията на законовата и вътрешна нормативна уредба на университета.

Документи за участие в конкурса са подадени от един кандидат - гл. ас. д-р Милен Тодоров Любенов, преподавател на основен трудов договор в катедра „Политология” на СУ „Св. Кл. Охридски”. Кандидатът е сред младата генерация в колектива на катедрата. Придобива ОНС „доктор по политология“ през 2010 г. със защитена дисертация на тема: „Българската партийна система: групиране и структуриране на партийните предпочитания (1990-2005)“. Научните му интереси са насочени главно към изследване на политическите партии и партийните системи, в която област има специализация в Нидерландия. В периода 2012-2017 г. е секретар по вътрешна политика на президента на Република България. Участва в редица изследователски проекти, научен ръководител е на дипломни работи, за което свидетелстват представените по конкурса документи.

2. Представени научни публикации и изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“

В обявения конкурс гл. ас. д-р М. Любенов участва с общо 11 научни публикации, от които 2 монографии, 3 студии (една от тях в съавторство), 1 глава от колективна монография и 5 статии. Три от тях са публикувани на английски език в авторитетни чужди издания.

Представените от кандидата документи и публикации за участие в конкурса доказват категорично, че са изпълнени всички минимални национални изисквания и

условия за заемане на академичната длъжност „доцент“, съгласно ЗРАСРБ (чл. 2б и чл. 24) и Правилника за неговото приложение (чл. 1а), както следва:

- Придобита ОНС „доктор по политология“ (диплома №34017/03.05.2010 г., ВАК), заемана длъжност „главен асистент“ в СУ повече от 2 години, публикуван монографичен труд и други публикации, които не повтарят представените научни трудове и публикации за участие в предходните процедури.
- Изпълнени са минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в ПН 3.3. Политически науки. В групи показатели Г (публикации) и Д (цитирания), кандидатът превишава изискваните за всеки от тях минимални прагове. Впечатлява броят цитирания на трудове на кандидата в световноизвестни индексирани системи (постигнат е h-index=1), което е признание за тяхното качество сред научната общност извън нашата страна.

Кандидатът изпълнява убедително и допълнителните изисквания, съгласно Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

3. Оценка на научните резултати и приноси

Публикациите на кандидата са посветени на различни аспекти от предметната област на политическите партии и партийните системи и напълно съответстват на профила на обявения конкурс. Основно място сред тях има монографията **„Европейски партийни системи. Сравнителен анализ на 20 демокрации (1945-2020)“**, УИ „Св. Кл. Охридски“, С., 2021 г., която е представена като хабилизационен труд. Ще акцентирам върху приносните моменти в този труд, защото считам че той включва и показва в най-голяма степен научните търсения и постижения на кандидата в конкурса да доцент.

Монографията представлява задълбочено и мащабно сравнително изследване на причините и факторите за устойчивостта на партиите и модела на междупартийна конкуренция, които първоначално структурират и институционализират партийните системи в европейските демокрации. Направен е сполучлив подбор на изследваните 20 държави, които са обособени в три групи: „старите“ западни демокрации, южноевропейските демокрации от „третата вълна“ и новите демокрации от ЦИЕ. Те имат различна траектория на развитие на партийните системи в периода (1945-2020).

Основната теза, която се доказва по убедителен начин е, че институционализацията и развитието на европейските партийни системи зависи от първоначално избрания път (path dependence). Теориите за избрания път разглеждат началната институционализация като ключова предпоставка, която води до трайни и устойчиви модели на поведение норми и практики. Избраният път задава инерционен процес при който партиите които участват в началното структуриране и изграждане на партийната система получават съществено предимство пред бъдещите си конкуренти.

Върху тази изходна теоретична основа Любенов търси отговор на въпроса: защо оцеляват традиционните партии в партийните системи, въпреки различните предизвикателства и алтернативи пред които са изправени в изследвания период? В отговор на този изследователски въпрос, последователно и в дълбочина са анализирани ключовите причини и фактори влияещи върху процеса на оцеляване на тези партии:

- ✓ ролята на традиционните кливидж структури и последиците от възникването на нови кливиджи върху стабилността на партийните системи;
- ✓ идеологическите дистанции с техните изменения и промените в партийния ландшафт за изследвания период;
- ✓ нарастващата фрагментация и нейното отражение върху партийните системи;
- ✓ динамиката в електоралната волатилност и управленските формули върху състоянието на традиционните партии;
- ✓ засилването на картелизацията и възходът на антисистемните популистски проекти в европейските партийни системи, с тяхното влияние и последици.

Изложението впечатлява с ясния и точен научен апарат, количеството привлечена научна литература, критичното отношение към други авторски тези и аргументирането на собствени позиции, коректното цитиране на класически и нови изследвания от български и чужди автори, използването на емпирични данни. Постигнатите резултати и достойнства на представения хабилитационен труд бих обобщил накратко по следния начин.

- Монографията, по своето съдържание, обхват и характер, е първото сравнително изследване на европейските партийни системи което се реализира от български изследовател и се представя пред българска аудитория.
- Изследването вписва в обща обяснителна парадигма партийните системи на различни по възраст, исторически и обществен контекст, кливидж структури и степен на консолидация съвременни европейски демокрации. Това е по-рядко

срещан изследователски подход, който обогатява сравнителните изследвания на партиите и партийните системи.

- Монографията впечатлява с огромния масив от количествени данни, част от които са резултат от прецизна работа и лични изчисления на автора. Без съмнение хабилитационният труд е ценен източник на емпирична информация и може да бъде използван при разработване на други изследвания върху тази проблематика в бъдеще.

В хабилитационния труд намирам за оригинални следните авторски приноси с теоретичен и приложен характер:

- Доказването чрез теорията за избрания път на причините за устойчивостта и запазване на водещата роля на традиционните партии в европейските партийни системи за периода (1945-2020).
- Направеното дефиниране и разграничение между „реален кливидж“ и „кливидж потенциал“ и неговата обяснителна сила за възникване на партиите и развитието на партийните системи в новите демокрации от ЦИЕ (с.30).
- Разкриването на причините за ръста в появата на редица нови партии в Европа през последните 20 години, в резултат на разширяването на ресурсите за образуване на партии – медии, притежаване на собствени финансови средства, възможностите на социалните мрежи и дигиталните технологии и др. (с.112).
- Емпиричното доказване на твърдението, че с появата на нова партия в партийната система електоралната конкуренция е причина избирателите на застрашените традиционни партии да променят позиционирането си от центъра към крайния спектър на политическото пространство (с.90).
- Предлагането на адаптиран вариант на модела вътрешносистемна-извънсистемна волатилност, чрез дефинирането и изчисляването на последната като трансфер на вот от парламентарно представени към изцяло нови партии (с.167-168).

Изготвената от участника в конкурса справка отразява вярно приносите в неговите научни публикации. Не констатирам неправомерно заимстване на чужди идеи. Не откривам недобросъвестно използване на чужди научни трудове, нито имам получени сигнали относно нарушаване на авторските права на други изследователи от страна на участника в конкурса.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Кандидатът е с 15 годишен преподавателски стаж на основен трудов договор в СУ. Той е утвърден преподавател и разработените и водените от него лекционни курсове и семинарни занятия са пряко свързани с тематичната област на обявения конкурс. От представените справки е видно, че през всички години изпълнява изискваната аудиторна заетост. Атестиран е с най-високата оценка. В своята преподавателска работа кандидатът активно включва интерактивни подходи и иновативни методи в обучението. Използва своя експертен и консултантски опит в поставянето на практически казуси и проблеми в учебното съдържание, което го прави ценен и търсен от студентите преподавател. Отзивите за неговата педагогическа дейност сред академичната общност са изцяло положителни.

5. Заключение

Кандидатът в обявения конкурс отговаря на всички законови и вътрешни нормативни изисквания на Софийския университет за заемане на академичната длъжност „доцент”. Направената в становището положителна оценка и изводи за неговата учебно-преподавателска и научноизследователска дейност ми дават основание да изкажа своята категорична подкрепа за неговата кандидатура. Предлагам на уважаемите членове на научното жури да подкрепят избора на гл. ас. д-р Милен Тодоров Любенов на академичната длъжност „доцент” по професионално направление 3.3. Политически науки (Политология – Политически партии и партийни системи) в СУ „Св. Кл. Охридски”.

доц. д-р Симеон Асенов

София, 12 август 2021 г.